

Брюксел, 24 октомври 2017 г.
(OR. en)

13612/17

Междуетноститутуционално досие:
2016/0070 (COD)

SOC 677
EMPL 518
COMPET 698
MI 744
CODEC 1668
JUSTCIV 252

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13153/17
№ док. Ком.:	6987/16 - COM(2016) 128 final + ADD 1 - ADD 2
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за изменение на Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги – Общ подход

Приложено се изпраща на делегациите текстът на общия подход по посочената по-горе директива, договорен от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на 3569-ото му заседание, проведено на 23 октомври 2017 г.

Промените спрямо предложението на Комисията (док. 6987/16) са отбелязани с **получер шрифт**, а заличеният текст с [...]; промените спрямо предишното компромисно предложение на председателството (приложение I към док. 13153/17), договорени на заседанието на Съвета, са отбелязани с **получер шрифт и подчертаване**, а заличеният текст с [...].

[...]

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от...

**за изменение на Директива 96/71/ЕО [...] относно командироването на работници в
рамките на предоставянето на услуги**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално
член 53, параграф 1 и член 62 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

¹ **ОВ С 75, 10.3.2017 г., стр. 81.**

като имат предвид, че:

- (1) Свободното движение на работници, свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги са основни принципи на вътрешния пазар, [...] залегнали в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Спазването на тези принципи е доразработено от Съюза **и има за цел** гарантиране на равни условия за предприятията и зачитане на правата на работниците.
- (2) Свободата на предоставяне на услуги включва правото на предприятията да предоставят услуги в друга държава членка, в която могат да командироваат временно свои работници с цел предоставяне на [...] услуги там.
- (3) В съответствие с член 3 от Договора за Европейския съюз, Съюзът **трябва да** насърчава социалната справедливост и закрила. **Съгласно член 9 от ДФЕС, [...] при определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът взема предвид изискванията, свързани с насърчаването на** висока степен на заетост, с осигуряването на адекватна социална закрила **и с борбата срещу** социалното изключване.
- (4) Почти двадесет години след нейното приемане **стана необходимо** да се направи оценка дали **Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета**² все още постига правилния баланс между нуждата от насърчаване на свободното предоставяне на услуги и нуждата от защита на правата на командированите работници.
- (5) Принципът на равното третиране и забраната на всякаква дискриминация на основание националност **са** залегнали в правото на **Съюза** още с учредителните договори. Принципът на еднаквото заплащане е въведен чрез вторичното законодателство не само по отношение на жените и мъжете, но и по отношение на служителите със **срочни** договори и сравнимите с тях постоянни служители, както и по отношение на работниците на непълно и пълно работно време **и** по отношение на работниците, наети чрез агенции за временна заетост, и сравнимите с тях работници на предприятието ползвател.

² **Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).**

- (6) [...]
- (7) [...]
- (7a) **Компетентните национални органи, в съответствие със своето национално право и/или практики, следва да могат да проверяват дали условията за [...] предоставяното от работодателите настаняване на командированите работници отговарят на съответните национални разпоредби, които са в сила в приемащата държава членка и които могат да се прилагат и за командированите работници.**
- (7б) **Командированите работници, които се изпращат временно на друго работно място, различно от обичайното работно място на територията на държавата членка, в която са били командировани, следва да получават най-малко същите надбавки [...] или възстановяване на разходи за покриване на пътните разходи, разходите за храна и квартирните разходи, които се прилагат за местните работници в тази държава членка при работа далече от дома по професионални причини. Същото следва да се прилага и за разходи, извършени от командирован работник, когато от него се изисква да пътува до или от обичайното си работно място в държавата членка, на чиято територия е командирован. Основните права на защита не следва обаче да се разширяват, за да обхванат надбавките или възстановяването на разходи, свързани с [...] факта, че работник, който е командирован по смисъла на член 1, параграф 3 от Директива 96/71/ЕО, е извън държавата членка, в която той обичайно работи. Дублирането на плащането на пътните разходи, разходите за храна и квартирните разходи следва да се избягва.**
- (8) **Командироването има временен характер и командированият работник обикновено се завръща в страната си на произход след приключване на работата, за която е бил командирован. Същевременно с оглед на голямата продължителност на някои командировки, и като се отчита връзката между пазара на труда на приемащата държава и работниците, командировани за такива продължителни периоди, е необходимо да се предвиди, че в случай на командироване за повече от 12 месеца приемащите държави следва да направят необходимото предприятия, които командирова работници на тяхна територия, да гарантират допълнителни ред и условия на работа, които са задължително приложими за работниците в държавата членка, в която се извършва работата.**

- (9) Осигуряването на по-голяма закрила на работниците е необходимо, за да се запази свободата на предоставяне на услуги на справедлива основа както в краткосрочен, така и в дългосрочен план, по-специално чрез предотвратяване на нарушаването на правата, гарантирани от Договорите. Същевременно правилата, осигуряващи такава закрила на работниците, не може да засягат правото на предприятията, командироващи работници на територията на друга държава членка, да се позовават на свободата на предоставяне на услуги и в случаи, когато командировката надвишава 12 месеца. Поради това всяка разпоредба, приложима за работници, командироващи в рамките на командировка, надхвърляща 12 месеца, трябва да е съвместима с тази свобода. В практиката на Съда е добре установено, че ограниченията на свободата на предоставяне на услуги са [...] допустими **единствено** ако са оправдани от императивни съображения от обществен интерес и **ако са** пропорционални и необходими.
- (9а) Допълнителните ред и условия на работа, които трябва да бъдат осигурени от предприятието, командироващо работници в друга държава членка, следва да се прилагат и за работници, които са командироващи да заместят други командироващи работници, за да се гарантира, че такова заместване не се използва за заобикаляне на иначе приложимите правила.
- (9б) Както и в случая с Директива 96/71/ЕО, настоящата директива следва да не засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 883/2004³ и Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁴.

³ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁴ Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 284, 30.10.2009 г., стр. 1).

- (10) **Поради** изключително мобилното естество на работата в международния автомобилен транспорт прилагането на **настоящата директива за този сектор** поражда специфични правни въпроси и трудности, **[...] които ще бъдат отчетени чрез специфични правила за автомобилния транспорт, които освен това ще засилят борбата срещу измамите и злоупотребите, в рамките на пакета за мобилност.**
- (11) На един конкурентен вътрешен пазар доставчиците на услуги се конкурират не само въз основа на разходите за труд, но и **въз основа на** фактори като производителност и ефективност или качеството и иновативността на своите стоки и услуги.
- (11a) Настоящата директива следва да не засяга по какъвто и да било начин упражняването на основни права, признати от държавите членки и на равнището на Съюза, включително правото или свободата да се стачкува или да се предприемат други действия, от обхвата на специфичните системи на колективни трудови правоотношения в държавите членки в съответствие с националното право и/или практика. Също така настоящата директива следва да не засяга правото да се договарят, сключват и изпълняват колективни трудови договори и да се предприемат колективни действия в съответствие с националното право и/или практика.
- (12) В компетентностите на държавите членки е да определят правила относно възнагражденията в съответствие със своето право и/или практика. [...]
- (12a) Понятието „възнаграждение“ следва да включва, но да не се ограничава до, всички елементи на минималните ставки на заплащане, разработени от Съда на Европейския съюз.

(126) [...] Когато се сравняват възнаграждението, платено на командирования работник, и възнаграждението, дължимо в съответствие с правото и/или практиките на държавите членки, на чиято територия е командирован работникът, следва да се взема предвид brutният размер на възнаграждението. Следва да бъдат сравнени общите brutни размери на възнаграждението, а не отделните елементи на възнаграждението, определени за задължителни, както е предвидено в член 3, параграф 1 [...]. С цел да се гарантира прозрачност и да се подпомогнат компетентните органи при извършването на проверките и контрола, е необходимо обаче елементите, които са част от възнаграждението, да могат да бъдат достатъчно подробно идентифицирани съгласно националното право и практики на изпращащата държава членка. Както е предвидено в член 3, параграф 7 от Директива 96/71/ЕО, специалните надбавки, свързани с командироването, следва да се смятат за част от възнаграждението. Поради това тези надбавки следва да се вземат предвид при сравнението, освен ако касаят разходи, които фактически са били направени във връзка с командироването, като пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи.

(12в) (ново) Специфичните надбавки, свързани с командироването, често имат няколко цели. Доколкото тяхната цел е възстановяването на разходите, направени във връзка с командироването, като пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи, Директива 96/71/ЕО предвижда, че те не се считат за част от възнаграждението. С оглед на значението на специфичните надбавки, свързани с командироването, следва да се избягва несигурността относно това кои части на тези надбавки се отпускат за възстановяване на разходи. Тези надбавки следва да се считат за изплатени като възстановяване на разходи, освен ако в реда и условията, произтичащи от закони, подзаконови или административни разпоредби, колективни трудови договори или договорни споразумения, които се отнасят за трудовото правоотношение, се определя кои части на надбавката се отпускат за възстановяване на разходи.

- (13) Елементите на възнаграждението и другите условия за наемане на работа съгласно националното право или общоприложими колективни трудови договори следва да бъдат ясни и прозрачни за всички доставчици на услуги и командировани работници. Следователно е оправдано, в допълнение към изискванията съгласно член 5 от Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵, на държавите членки да бъде наложено задължението да публикуват съставните елементи на възнагражденията и допълнителните ред и условия на работа, приложими за дългосрочно командироване, на единния уебсайт, предвиден в този член. [...] С цел постигане на пропорционалност на санкциите по отношение на доставчик на услуги за неспазване на реда и условията на работа, които да се гарантират на командированите работници, може да се вземе предвид, по-специално, дали информацията на единния национален уебсайт относно реда и условията на работа се предоставя при спазване на член 5 от Директива 2014/67/ЕС, включително като се зачита автономността на социалните партньори. [...]
- (14) [...]
- (14a) [...]
- (14б) (ново) В контекста на борбата с измамите, свързани с командироването, европейската платформа с цел да се засили сътрудничеството за противодействие на недекларирания труд⁶, създадена с Решение (ЕС) 2016/344, следва, в рамките на своя мандат, да участва в наблюдението и оценката на случаи на измама, които по целесъобразност следва да бъдат анонимизирани, да подобрява изпълнението и ефективността на административното сътрудничество между държавите членки, да разработва механизми за предупреждение и да оказва помощ и подкрепа за засилено административно сътрудничество и обмен на информация между бюрата за връзка. Във връзка с това платформата трябва да работи в тясно сътрудничество с Комитета от експерти по въпросите на командироването на работници.

⁵ Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСПП“) (ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 11).

⁶ Решение (ЕС) 2016/344 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 година за създаването на европейска платформа с цел да се засили сътрудничеството за противодействие на недекларирания труд (ОВ L 65, 11.3.2016 г., стр. 12).

(14в) (ново) Транснационалният характер на някои случаи на измами или злоупотреби, свързани с командироването, оправдава конкретни мерки, насочени към укрепване на транснационалното измерение на инспекциите, разследванията и обмена на информация между компетентните органи на съответните държави членки. За тази цел, в рамките на административното сътрудничество, предвидено в Директива 96/71/ЕО и в Директива 2014/67/ЕС, по-специално член 7, параграф 4, националните компетентни органи следва да разполагат с необходимите средства за сигнализиране при подобни случаи и обмен на информация, чиято цел е предотвратяване и възпиране на тези измами. В рамките на своя мандат европейската платформа представлява подходящата рамка за улесняване на обмена на информация и сътрудничество между държавите членки.

(15) В Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷ относно работа чрез агенции за временна заетост е залегнал принципът, че основните условия на труд и наемане на работа, приложими към работниците, наети чрез агенции за временна заетост, следва да бъдат най-малкото тези, които биха се прилагали за тези работници, ако те бяха наети от предприятието ползвател за заемане на същото работно място. Този принцип следва да се прилага и за работниците, наети чрез агенции за временна заетост и командировани в друга държава членка. В случаите, когато се прилага този принцип, предприятието ползвател следва да уведоми агенцията за временна заетост относно условията на труд и възнаграждението, които прилага по отношение на своите работници. При определени условия държавите членки могат да предвидят изключения от принципа на равно третиране/равно заплащане по член 5, параграфи 2 и 3 от Директивата относно работа чрез агенции за временна заетост. При прилагането на такова изключение агенциите за временна заетост не се нуждаят от информация за условията на труд на предприятието ползвател и съответно изискването за информация не следва да се прилага. Държавите членки следва да гарантират, че предприятието ползвател информира агенцията за временна заетост относно командированите работници, които временно работят в държава членка, различна от държавата членка, в която са били командировани, за да се даде възможност на работодателя да приложи, по целесъобразност, реда и условията на работа, които са по-благоприятни за командирования работник.

⁷ Директива 2008/104/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно работа чрез агенции за временна заетост (ОВ L 327, 5.12.2008 г., стр. 9).

- (16) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г.⁸ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят счита, че предоставянето на такива документи е обосновано,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 96/71/ЕО

Директива 96/71/ЕО се [...] изменя, както следва:

(1) [...]

(2) Член 3 се изменя, както следва:

а) Параграф 1 се заменя със следното:

1. Държавите членки гарантират — **независимо от приложимия закон по отношение на** трудовото правоотношение, — **че** предприятията, посочени в член 1, параграф 1, осигуряват на работниците, **които са** командировани на тяхна територия, условия за наемане на работа, включващи следните елементи, които са определени в държавата членка, в която се извършва работата:

- от закони, подзаконови или административни разпоредби, и/или
- от колективни трудови договори или арбитражни решения, които са били обявени за общоприложими по смисъла на параграф 8:

⁸ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

- а) максимална продължителност на работата и минимална продължителност на почивката;
- б) минимален брой платени почивни дни;
- в) възнаграждение, включително ставки за извънреден труд; настоящата буква не се отнася за допълнителни професионални пенсионни схеми;
- г) условия за наемане на работници, в частност от предприятия за временна работа;
- д) здраве, безопасност и хигиена на работното място;
- е) защитни мерки по отношение на условията за наемане на работа на бременни жени или родилки, деца и младежи;
- ж) равнопоставеност в третирането на мъжете и жените и други разпоредби за недискриминация;
- жа) [...]
- жб) **надбавки [...] или възстановяване на разходи за покриване на пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи на работниците, изпратени далеч от дома по професионални причини; тази буква се прилага изключително за пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи на командирован работник, когато от него се изисква да пътува до и от обичайното си работно място в държавата членка, в която е командирован, или когато е временно изпратен от своя работодател от това работно място на друго работно място. Тя не се прилага за надбавки или възстановяване на разходи, свързани с факта, че по време на командироването си, посочено в член 1, параграф 3, работникът е извън държавата членка, в която той обичайно работи.**

За целите на настоящата директива **понятието „възнаграждение“ се определя от националното право и/или практиката на държавата членка, на чиято територия е командирован работникът, и означава** всички елементи на възнаграждението, определени за задължителни от националните закони, подзаконови или административни разпоредби, колективни трудови договори или арбитражни решения, които са били обявени за общоприложими, и/или, при отсъствие на система за обявяване, че дадени колективни трудови договори или арбитражни решения са общоприложими, други колективни трудови договори или арбитражни решения по смисъла на параграф 8, втора алинея в **посочената държава членка [...]**.

Без да се засяга член 5 от Директива 2014/67/ЕС, държавите членки публикуват на единния официален национален уебсайт [...], посочен в този член, информация относно:

- а) съставните елементи на възнаграждението в съответствие с член 3, параграф 1, първа алинея, буква в); и**
- б) всички условия за наемане на работа в съответствие с член 3, параграф 1, буква -а).**

Когато в информацията на единния официален национален уебсайт не се посочва, в съответствие с член 5 от Директива 2014/67/ЕС, кои ред и условия на работа трябва да се прилагат, това обстоятелство може да се вземе предвид, в съответствие с националното право и практики, при определяне на санкциите в случай на нарушение на националните разпоредби, приети съгласно настоящата директива.

aa) Добавя се следният параграф:

„1(-а) Когато действителната продължителност на дадено командироване надхвърля 12 месеца, държавите членки гарантират, независимо от приложимия закон по отношение на трудовото правоотношение, че предприятията, посочени в член 1, параграф 1, осигуряват на работниците, командировани на тяхна територия, в допълнение към условията за наемане на работа, посочени в параграф 1 от настоящия член, всички приложими условия на работа, които са установени в държавата членка, в която се извършва работата:

- a) от закони, подзаконови или административни разпоредби, и/или
- б) от колективни трудови договори или арбитражни решения, които са били обявени за общоприложими по смисъла на параграф 8.

Първа алинея от настоящия параграф не се прилага за следните елементи:

- a) процедурите, формалностите и условията за сключването и прекратяването на трудовия договор, включително клаузите за неконкуриране;
- б) допълнителните професионални пенсионни схеми.

Държавата членка, в която се предоставят услугите, въз основа на аргументирано уведомление от доставчика на услуги, удължава на 18 месеца периода, преди изтичането на който се прилагат разпоредбите на настоящия параграф.

Когато посоченото в член 1, параграф 1 предприятие заменя командирован работник с друг командирован работник, извършващ същата задача на същото работно място, продължителността на командироването за целите на настоящия параграф е общата продължителност на периодите на командироване на съответните отделни работници.

За целите на настоящия член понятието „същата задача на същото работно място“ се определя, като се вземат предвид, наред с останалото, естеството на предоставяната услуга, извършваната работа и адресът(ите) на работното място.“

б) [...]

в) Добавя се следният параграф:

„1б. Държавите членки предвиждат, че предприятията, посочени в член 1, параграф 3, **буква в**), гарантират на командированите работници условията, които се прилагат в съответствие с член 5 от Директива 2008/104/ЕО [...] към временните работници, наети от агенции за временна заетост, установени в държавата членка, в която се извършва работата.

Държавите членки гарантират, че предприятието ползвател уведомява предприятията, посочени в член 1, параграф 3, буква в), относно:

1) реда и условията, които прилага по отношение на условията на труд и възнаграждението, в степента, изисквана по първа алинея от настоящия параграф, и

2) командированите работници, които временно извършват работа в държава членка, различна от държавата членка, в която са командировани.“

ва) Параграф 7 се заменя със следното:

„7. Параграфи 1—6 не засягат прилагането на условия за наемане на работа, които са по-благоприятни за работниците.

Специалните надбавки, свързани с командироването, се смятат за част от възнаграждението, освен ако са изплатени като възстановяване на разходи, които фактически са били направени във връзка с командироването, като пътни разходи, разходи за храна и квартирни разходи. Ако от реда и условията на работа, приложими за трудовото правоотношение, не е възможно да се определи дали елементи на специфична надбавка, свързана с командироването, се изплащат като възстановяване на разходи или са част от възнаграждението, и кои са тези елементи, тогава цялата надбавка се счита за платена като възстановяване на разходи, които фактически са направени във връзка с командироването.

г) Параграф 9 се изменя, както следва:

„Без да се засяга член 3, параграф 1б, държавите членки могат да предвидят, че предприятията, посочени в член 1, параграф 1, **гарантират** на работниците, посочени в член 1, параграф 3, **буква в)**, реда и условията, **различни от посочените в член 3, параграф 1б**, които се прилагат за временните работници в държавата членка, в която се извършва работата.“

д) [...] Параграф 10 се заменя със следното:

„10. Настоящата директива не възпрепятства държавите членки, при спазване на Договора, да прилагат по отношение на националните предприятия и на предприятията от други държави, на основата на равно третиране, условия за наемане на работа по въпроси, различни от посочените в параграф 1, първа алинея, в случай на разпоредби, свързани с обществения ред.“

(3) Първият абзац на приложението се изменя, както следва:

„Дейностите, посочени в член 3, включват всички строителни работи, отнасящи се до строителството, ремонта, поддръжката, изменението или разрушаването на сгради и в частност следните работи:“

Член 2

1. Държавите членки приемат и публикуват, до 3 години след влизането в сила на настоящата директива, законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива [...]. Те незабавно съобщават [...] текста на тези мерки на Комисията.

[...] Държавите членки прилагат тези мерки, считано от 4 години след влизането в сила на настоящата директива. До тази дата [...] Директива 96/71/ЕО продължава да се прилага с формулировките преди измененията, въведени с настоящата директива.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване.

Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

- 2(-а)(нов) Настоящата директива се прилага за сектора на автомобилния транспорт от датата на влизане в сила на законодателния акт за изменение на Директива 2006/22/ЕО по отношение на изискванията за прилагане и за определяне на специални правила по отношение на Директива 96/71/ЕО и Директива 2014/67/ЕС за командироването на шофьори в сектора на сухопътния транспорт.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.
3. Комисията извършва преглед на прилагането и изпълнението на настоящата директива. До 8 години след влизането в сила на настоящата директива Комисията представя доклад относно нейното прилагане и изпълнение на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет и, ако е уместно, предлага необходимите изменения и промени в нея.

Член 3

Настоящата директива влиза в сила на [двадесетия] ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател
